ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 02/അധ്യായഃ 10

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 02

പരീക്ഷിന്മരണമ്

സൂത ഉവാച

തസ്മിന്നേവ ദിനേ നാമ്നാ തക്ഷകസ്തം നൃപോത്തമമ് .

ശപ്തം ജ്ഞാത്വാ ഗൃഹാത്തൂർണം നിഃസൃതഃ പുരുഷോത്തമഃ .. 1 ..

വൃദ്ധബ്രാഹ്മണവേഷേണ തക്ഷകഃ പഥി നിർഗതഃ .

അപശ്യത്കശ്യപം മാർഗേ വ്രജന്തം നൃപതിം പ്രതി .. 2 ..

തമപൃച്ഛത്പന്നഗോഽസൗ ബ്രാഹ്മണം മന്ത്രവാദിനമ് .

ക്വ ഭവാംസ്ത്വരിതോ യാതി കിഞ്ച കാര്യം ചികീർഷതി .. 3 ..

കശ്യപ ഉവാച

പരീക്ഷിതം നൃപശ്രേഷ്ഠം തക്ഷകശ്ച പ്രധക്ഷ്യതി .

തത്രാഹം ത്വരിതോ യാമി നൃപം കർതുമപജ്വരമ് .. 4 ..

മന്ത്രോഽസ്തി മമ വിപ്രേന്ദ്ര വിഷനാശകരഃ കില .

ജീവയിഷ്യാമ്യഹം തം വൈ ജീവിതവ്യേഽധുനാ കില .. 5 ..

തക്ഷക ഉവാച

അഹം സ പന്നഗോ ബ്രഹ്മംസ്തം ധക്ഷ്യാമി മഹീപതിമ് .

നിവർതസ്വ ന ശക്തസ്ത്വം മയാ ദഷ്ടം ചികിത്സിതുമ് .. 6 ..

കശ്യപ ഉവാച

അഹം ദഷ്ടം ത്വയാ സർപ നൃപം ശപ്തം ദ്വിജേന വൈ .

ജീവയിഷ്യാമ്യസന്ദേഹം കാമം മന്ത്രബലേന വൈ .. 7 ..

തക്ഷക ഉവാച

യദി ത്വം ജീവിതും യാസി മയാ ദഷ്ടം നൃപോത്തമമ് .

മന്ത്രശക്തിബലം വിപ്ര ദർശയ ത്വം മമാനഘ .. 8 ..

ധക്ഷ്യാമ്യേനം ച ന്യഗ്രോധം വിഷദംഷ്ട്രാഭിരദ്യ വൈ .

കശ്യപ ഉവാച

ജീവയിഷ്യേ ത്വയാ ദഷ്ടം ദഗ്ധം വാ പന്നഗോത്തമ .. 9 ..

സൂത ഉവാച

അദശത്പന്നഗോ വൃക്ഷം ഭസ്മസാച്ച ചകാര തമ് .

ഉവാച കശ്യപം ഭൂയോ ജീവയൈനം ദ്വിജോത്തമ .. 10 ..

ദൃഷ്ട്വാ ഭസ്മീകൃതം വൃക്ഷം പന്നഗേന വിഷാഗ്നിനാ .

സർവം ഭസ്മ സമാഹൃത്യ കശ്യപോ വാക്യമബ്രവീത് .. 11 ..

പശ്യ മന്ത്രബലം മേഽദ്യ ന്യഗ്രോധം പന്നഗോത്തമ .

ജീവയാമ്യദ്യ വൃക്ഷം വൈ പശ്യതസ്തേ മഹാവിഷ .. 12 ..

ഇത്യുക്ത്വാ ജലമാദായ കശ്യപോ മന്ത്രവിത്തമഃ .

സിഷേച ഭസ്മരാശിം തം മന്ത്രിതേനൈവ വാരിണാ .. 13 ..

തദ്വാരിസേചനാജ്ജാതോ ന്യഗ്രോധഃ പൂർവവച്ഛുഭഃ .

വിസ്മയം തക്ഷകഃ പ്രാപ്തോ ദൃഷ്ട്വാ തം ജീവിതം നഗമ് .. 14 ..

തമാഹ കശ്യപം നാഗഃ കിമർഥം തേ പരിശ്രമഃ .

സമ്പാദയാമി തം കാമം ബ്രൂഹി വാഡവ വാഞ്ഛിതമ് .. 15 ..

കശ്യപ ഉവാച

വിത്താർഥീ നൃപതിം മത്വാ ശപ്തം പന്നഗ നിഃസൃതഃ .

ഗൃഹാദഹം ചോപകർതും വിദ്യയാ നൃപസത്തമമ് .. 16 ..

തക്ഷക ഉവാച

വിത്തം ഗൃഹാണ വിപ്രേന്ദ്ര യാവദിച്ഛസി പാർഥിവാത് .

ദദാമി സ്വഗൃഹം യാഹി സകാമോഽഹം ഭവാമ്യതഃ .. 17 ..

സൂത ഉവാച

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം തസ്യ കശ്യപഃ പരമാർഥവിത് .

ചിന്തയാമാസ മനസാ കിം കരോമി പുനഃ പുനഃ .. 18 ..

ധനം ഗഹീത്വാ സ്വഗൃഹം പ്രയാമി യദ്യഹം പുനഃ .

ഭവിഷ്യതി ന മേ കീർതിർലോകേ ലോഭസമാശ്രയാത് .. 19 ..

ജീവിതേ്യഥ നൃപശ്രേഷ്ഠേ കീർതിഃ സ്യാദചലാ മമ .

ധനപ്രാപ്തിശ്ച ബഹുധാ ഭവേത്പുണ്യം ച ജീവനാത് .. 20 ..

രക്ഷണീയം യശഃ കാമം ധിഗ്ധനം യശസാ വിനാ .

സർവസ്വം രഘുണാ പൂർവം ദത്തം വിപ്രായ കീർതയേ .. 21 ..

ഹരിശ്ചന്ദ്രേണ കർണേന കീർത്യർഥം ബഹുവിസ്തരമ് .

ഉപേക്ഷേയം കഥം ഭൂപം ദഹ്യമാനം വിഷാഗ്നിനാ .. 22 ..

ജീവിതേ്യദ്യ മയാ രാജ്ഞി സുഖം സർവജനസ്യ ച .

അരാജകേ പ്രജാനാശോ ഭവിതാ നാത്ര സംശയഃ .. 23 ..

പ്രജാനാശസ്യ പാപം മേ ഭവിഷ്യതി മൃതേ നൃപേ .

അപകീർതിശ്ച ലോകേഷു ധനലോഭാദ്ഭവിഷ്യതി .. 24 ..

ഇതി സഞ്ചിന്ത്യ മനസാ ധ്യാനം കൃത്വാ സ കശ്യപഃ .

ഗതായുഷം ച നൃപതിം ജ്ഞാതവാമ്ബുദ്ധിമത്തരഃ .. 25 ..

ആസന്നമൃത്യും രാജാനം ജ്ഞാത്വാ ധ്യാനേന കശ്യപഃ .

ഗൃഹം യയൗ സ ധർമാത്മാ ധനമാദായ തക്ഷകാത് .. 26 ..

നിവർത്യ കശ്യപം സർപഃ സപ്തമേ ദിവസേ നൃപമ് .

ഹന്തുകാമോ ജഗാമാശു നഗരം നാഗസാഹ്വയമ് .. 27 ..

ശുശ്രാവ നഗരസ്യാന്തേ പ്രാസാദസ്ഥം പരീക്ഷിതമ് .

മണിമന്ത്രൗഷധൈഃ കാമം രക്ഷ്യമാണമതന്ദ്രിതമ് .. 28 ..

ചിന്താവിഷ്ടസ്തദാ നാഗോ വിപ്രശാപഭയാകുലഃ .

ചിന്തയാമാസ യോഗേന പ്രവിശേയം ഗൃഹം കഥമ് .. 29 ..

വഞ്ചയാമി കഥം ചൈനം രാജാനം പാപകാരിണമ് .

വിപ്രശാപാദ്ധതം മൂഢം വിപ്രപീഡാകരം ശഠമ് .. 30 ..

പാണ്ഡവാനാം കുലേ ജാതഃ കോഽപി നൈതാദൃശോ ഭവേത് .

താപസസ്യ ഗലേ യേന മൃതഃ സർപോ നിവേശിതഃ .. 31 ..

കൃത്വാ വിഗർഹിതം കർമ ജാനൻകാലഗതിം നൃപഃ .

രക്ഷകാൻഭവനേ കൃത്വാ പ്രാസാദമഭിഗമ്യ ച .. 32 ..

മൃത്യും വഞ്ചയതേ രാജാ വർതത്യേഽദ്യ നിരാകുലഃ .

തം കഥം ധക്ഷയിഷ്യാമി വിപ്രവാക്യേന ചോദിതഃ .. 33 ..

ന ജാനാതി ച മന്ദാത്മാ മരണം ഹ്യനിവർതനമ് .

തേനാസൗ രക്ഷകാൻസ്ഥാപ്യ സൗധാരൂഢോഽദ്യ മോദതേ .. 34 ..

യദി വൈ വിഹിതോ മൃത്യുർദൈവേനാമിതതേജസാ .

സ കഥം പരിവർതേത കൃതൈര്യത്നൈസ്തു കോടിഭിഃ .. 35 ..

പാണ്ഡവസ്യ ച ദായാദോ ജാനന്മൃത്യും ഗതം നൃപഃ .

ജീവനേ മതിമാസ്ഥായ സ്ഥിതഃ സ്ഥാനേ നിരാകുലഃ .. 36 ..

ദാനപുണ്യാദികം രാജാ കർതുമർഹതി സർവഥാ .

ധർമേണ ഹന്യതേ വ്യാധിര്യേനായുഃ ശാശ്വതം ഭവേത് .. 37 ..

നോചേന്മൃത്യുവിധിം കൃത്വാ സ്നാനദാനാദികാഃ ക്രിയാഃ .

മരണം സ്വർഗലോകായ നരകായാന്യഥാ ഭവേതൂ .. 38 ..

ദ്വിജപീഡാകൃതം പാപം പൃഥഗ്വാസ്യ ച ഭൂപതേഃ .

വിപ്രശാപസ്തഥാ ഘോര ആസന്നേ മരണേ കില .. 39 ..

ന കോഽപി ബ്രാഹ്മണഃ പാർശ്വേ യ ഏനം പ്രതിബോധയേത് .

വേധസാ വിഹിതോ മൃത്യുരനിവാര്യസ്തു സർവഥാ .. 40 ..

ഇതി സഞ്ചിന്ത്യ സർപോഽസൗ സ്വാന്നാഗാന്നികടേ സ്ഥിതാൻ .

കൃത്വാ താപസവേഷാംസ്താൻപ്രാഹിണോത്സുഭുജങ്ഗമാൻ .. 41 ..

ഫലമൂലാദികം ഗൃഹ്യ രാജ്ഞേ നാഗോഽഥ തക്ഷകഃ .

സ്വയം ച കീടരൂപേണ ഫലമധ്യേ സസാര ഹ .. 42 ..

നിർഗതാസ്തേ തദാ നാഗാഃ ഫലാന്യാദായ സത്വരാഃ .

തേ രാജഭവനം പ്രാപ്യ സ്ഥിതാഃ പ്രാസാദസന്നിധൗ .. 43 ..

രക്ഷകാസ്താപസാന്ദൃഷ്ട്വാ പപ്രച്ഛുസ്തച്ചികീർഷിതമ് .

ഊചുസ്തേ ഭൂപതിം ദ്രഷ്ടും പ്രാപ്താഃ സ്മോഽദ്യ തപോവനാത് .. 44 ..

അഭിമന്യുസുതം വീരം കുലാർകം ചാരുദർശനമ് .

പരിവർധയിതും പ്രാപ്താ മന്ത്രൈരാഥർവണൈസ്തഥാ .. 45 ..

നിവേദയധ്വം രാജാനം ദർശനാർഥാഗതാന്മുനീൻ .

കൃത്വാഭിഷേകാന്യാസ്യാമോ ദത്ത്വാ മിഷ്ടഫലാനിച .. 46 ..

ഭാരതാനാം കുലേ വാപി ന ദൃഷ്ടാ ദ്വാരരക്ഷകാഃ .

ന ശ്രുതം താപസാനാം തു രാജ്ഞോഽസന്ദർശനം കില .. 47 ..

ആരോഹാമോ വയം തത്ര യത്ര രാജാ പരീക്ഷിതഃ .

ആശീർഭിർവർധയിത്വൈനം ദത്താജ്ഞാഃ പ്രവ്രജാമഹേ .. 48 ..

സൂത ഉവാച

ഇത്യാകർണ്യ വചസ്തേഷാം താപസാനാം തു രക്ഷകാഃ .

പ്രത്യൂചുസ്താൻ ദ്വിജാന്മത്വാ നിദേശം ഭൂപതേര്യഥാ .. 49 ..

നാദ്യ വോ ദർശനം വിപ്രാ രാജ്ഞഃ സ്യാദിതി നോ മതിഃ .

ശ്വഃ സർവതാപസൈരത്ര ത്വാഗന്തവ്യം നൃപാലയേ .. 50 ..

അനാരോഹസ്തു പ്രാസാദോ വിപ്രാണാം മുനിസത്തമാഃ .

വിപ്രശാപഭയാദ്രാജ്ഞാ വിഹിതോഽസ്തി ന സംശയഃ .. 51 ..

തദോചുസ്താനഥോ വിപ്രാഃ ഫലമൂലജലാനി ച .

വിപ്രാശിഷശ്ച രാജ്ഞേഽഥ ഗ്രാഹയന്തു സുരക്ഷകാഃ .. 52 ..

തേ ഗത്വാ നൃപതിം പ്രോചുസ്താപസാനാഗതാഞ്ജനാഃ .

രാജോവാചാനയധ്വം വൈ ഫലമൂലാദികം ച യത് .. 53 ..

പൃച്ഛധ്വം താപസാൻകാര്യം പ്രാതരാഗമനം പുനഃ .

പ്രണാമം കഥയധ്വം മേ നാദ്യ സന്ദർശനം മമ .. 54 ..

തേ ഗത്വാഥ സമാദായ ഫലമൂലാദികം ച യത് .

രാജ്ഞേ സമർപയാമാസുർബഹുമാനപുരഃസരമ് .. 55 ..

ഗതേഷു തേഷു നാഗേഷു വിപ്രവേഷാവൃതേഷു ച .

ഫലാന്യാദായ രാജാസൗ സചിവാനിദമബ്രവീത് .. 56 ..

സുഹൃദോ ഭക്ഷയന്ത്വദ്യ ഫലാന്യേതാനി സർവശഃ .

അദ്മ്യഹം ചൈകമേതദ്വൈ ഫലം വിപ്രാർപിതം മഹത് .. 57 ..

ഇത്യുക്ത്വാ തത്ഫലം ദത്ത്വാ സുഹൃദ്ഭ്യശ്ചോത്തരാസുതഃ .

കരേ കൃത്വാ ഫലം പക്വം ദദാര നൃപതിഃ സ്വയമ് .. 58 ..

വിദാരിതം ഫലം രാജ്ഞാ തത്ര കൃമിരഭൂദണുഃ .

സ കൃഷ്ണനയനസ്താമ്രോ ദൃഷ്ടോ ഭൂപതിനാ സ്വയമ് .. 59 ..

തം ദൃഷ്ട്വാ നൃപതിഃ പ്രാഹ സചിവാന്വിസ്മിതാനഥ .

അസ്തമഭ്യേതി സവിതാ വിഷാദദ്യ ന മേ ഭയമ് .. 60 ..

അങ്ഗീകരോമി തം ശാപം കൃമികോ മാം ദശത്വയമ് .

ഏവമുക്ത്വാ സ രാജേന്ദ്രോ ഗ്രീവായാം സംന്യവേശയത് .. 61 ..

അസ്തം യാതേ ദിവാനാഥേ ധൃതഃ കണ്ഠേഥ കീടകഃ .

തക്ഷകസ്തു തദാ ജാതഃ കാലരൂപീ ഭയാനകഃ .. 62 ..

രാജാ സംവേഷ്ടിതസ്തേന ദഷ്ടശ്ചാപി മഹീപതിഃ .

മന്ത്രിണോ വിസ്മയം പ്രാപ്താ രുരുദുർഭൃശദുഃഖിതാഃ .. 63 ..

ഘോരരൂപമഹിം വീക്ഷ്യ ദുദ്രുവുസ്തേ ഭയാർദിതാഃ .

ചുക്രുശൂ രക്ഷകാഃ സർവേ ഹാഹാകാരോ മഹാനഭൂത് .. 64 ..

വേഷ്ടിതോ ഭോഗിഭോഗേന വിനഷ്ടബഹുപൗരുഷഃ .

നോവാച നൃപതിഃ കിഞ്ചിന്ന ചചാലോത്തരാസുതഃ .. 65 ..

ഉത്ഥിതാഗ്നിശിഖാ ഘോരാ വിഷജാ തക്ഷകാനനാത് .

പ്രജജ്വാല നൃപം ത്വാശു ഗതപ്രാണം ചകാര ഹ .. 66 ..

ഹത്വാശു ജീവിതം രാജ്ഞസ്തക്ഷകോ ഗഗനേ ഗതഃ .

ജഗദ്ദഗ്ധം തു കുർവാണം ദദൃശുസ്തം ജനാ ഇഹ .. 67 ..

സ പപാത ഗതപ്രാണോ രാജാ ദഗ്ധ ഇവ ദ്രുമഃ .

ചുകുശുശ്ച ജനാഃ സർവേ മൃതം ദൃഷ്ട്വാ നരാധിപമ് .. 68 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം .. ദ്വിതീയസ്കന്ധേ പരീക്ഷിന്മരണം നാമ ദശമോഽധ്യായഃ .. 10 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_02/അധ്യായഃ_10&oldid=75577"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്